

IV JORNADA D'ARQUEOLOGIA I PATRIMONI DE LA GUERRA CIVIL AL FRONT DE L'EBRE

Dissabte,
23 de novembre
de 2019

Palau Oliver de Boteller

Jaume Ferran, núm. 4 - Tortosa

Emplenar i enviar el full d'inscripció de
<http://arqueologia.tte.cat>

o demanar-lo a
stte.cultura@gencat.cat

Aforament limitat a 60 persones

INFORMACIÓ

Serveis Territorials del Departament de Cultura a les Terres de l'Ebre
Telèfon 977 44 80 70

Consorti Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre
Telèfon 977 42 15 28

DL T 1323-2019

IV JORNADA D'ARQUEOLOGIA I PATRIMONI DE LA GUERRA CIVIL AL FRONT DE L'EBRE

Dissabte, 23 de novembre de 2019

En aquesta quarta edició de la Jornada d'Arqueologia i Patrimoni de la Guerra Civil al front de l'Ebre, mantenim l'atenció centrada en l'arqueologia del conflicte focalitzant-la, però, en una tipologia específica: les intervencions a fortificacions fixes o permanents.

La dinàmica del conflicte de la Guerra Civil va donar lloc, principalment, a fortificacions de campanya, amb caràcter més o menys efímer, que no sempre complien amb els preceptes dels manuals de fortificació del moment. Malgrat tot, les forces republicanes van impulsar la construcció de diverses línies de fortificacions permanents a diferents punts peninsulars fruit de diverses iniciatives.

A Catalunya, el Comitè Central de Milícies Antifeixistes i la Conselleria de Defensa van impulsar dues línies fortificades a les primeries de la guerra: la Línia del Cinca, al front aragonès, i la línia fortificada de la Defensa de Costes. Cap al final de la guerra, a més, l'Estat Major de l'Exèrcit Popular de la República va executar una altra xarxa fortificada, la denominada Línia L, esglaonada des del front de l'Ebre i el Segre fins al Pirineu. En aquesta serralada, finalitzada la Guerra Civil, el franquisme va dur a terme la construcció d'una altra línia fortificada, la Línia P, per defensar la Península d'un suposat atac dels aliats en el marc de la Segona Guerra Mundial.

Aquestes estructures han estat estudiades i excavades en els darrers anys i han aportat nous coneixements sobre les tècniques constructives, l'aprofitament del terreny i l'adaptació de les forces enfrontades a les noves necessitats d'un conflicte armat modern.

Un anys més, doncs, el Servei d'Arqueologia i Paleontologia dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a les Terres de l'Ebre i el Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre (COMEBE) col·laboren per donar a conèixer al nostre territori les metodologies, experiències i lliçons obtingudes a partir de la intervencions en aquests espais patrimonials.

PROGRAMA

10:00 h Recepció dels participants

10:15 h Presentació de la Jornada

Ponència marc

10:30 h "Excavaréis bajo la única bandera de los hombres de bien": nuevas andanzas y desventuras de un arqueólogo que investiga la guerra civil en el Reino de España a càrrec de Xurxo Ayà Vila de la Universidade Nova de Lisboa (UNL)

11:30 h Pausa cafè

Intervencions arqueològiques a les Terres de l'Ebre

12:00 h Intervenció a les trinxeres dels Barrancs de Vilalba dels Arcs a càrrec de Jordi Ramos Ruiz d'Àtics SL i Alba Peña Muñoz de la Sociedad de Ciencias Aranzadi

Les fortificacions permanents

13:00 h La Línia del Cinca, de l'estudi històric a la prospecció arqueològica: les posicions d'Horta de Sant Joan a càrrec de Pere Rams Folch i Josep Maria Pèrez Suñé de Rams Domènech SL

14:00 h Dinar

Les fortificacions permanents

16:30 h Intervenció a les fortificacions de la Línia del Cinca, sector Montsó a càrrec d'Adrian Cabezas Sánchez i Joel Ametlla Pla del Grup de Recerca i d'Investigació d'Espais de la Guerra Civil (GRIEGC)

17:30 h La Línia P. Estudi historicoarqueològic de les estructures defensives del Pirineu entre 1940 a 1957 a Alp (la Cerdanya) a càrrec Laia Gallego Vila d'Àtics SL i Eulàlia Díaz Ramoneda

18:30 h Intervenció al Coll de Balaguer. Les posicions de la línia L2 a càrrec d'Adrian Cabezas Sánchez i Joel Ametlla Pla del Grup de Recerca i d'Investigació d'Espais de la Guerra Civil (GRIEGC)

19:30 h Cloenda